

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА І ПРАВА

*II Міжнародна науково-практична
конференція (заочна форма)
«Формування та перспективи розвитку
підприємницьких структур в рамках
інтеграції до європейського простору»*

Полтава 2019

УДК 330.15:334.723

ББК 65.291.5

Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (заочна форма) «Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору» – Полтава, 2019. – 715 с.

У матеріалах конференції розглядаються аспекти методології і практики управління господарської діяльності підприємств в рамках інтеграції до європейського простору.

Збірник розрахований на науково-педагогічних працівників, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів, фахівців практиків. Матеріали друкуються мовою оригіналів. За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.

Голова організаційного комітету:

Махмудов Х. З. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри підприємництва і права Полтавської державної аграрної академії.

Члени організаційного комітету:

Галич О. А. – кандидат економічних наук, доцент, декан факультету економіки та менеджменту Полтавської державної аграрної академії.

Калашник О.В. – кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри підприємництва і права Полтавської державної аграрної академії.

Михайлова О.С. – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри підприємництва і права Полтавської державної аграрної академії.

Писаренко С.В. – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри підприємництва і права Полтавської державної аграрної академії.

Кальян О. С. – кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри підприємництва і права Полтавської державної аграрної академії.

Мороз С. Е. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри підприємництва і права Полтавської державної аграрної академії.

ЗМІСТ

Abraham Yulia METHODS OF DETERMINING THE EFFECTIVENESS OF MOTIVATION IN THE ENTERPRISE	20
Lukash S.M. MODERN EDUCATIONAL TECHNOLOGIES IN THE PREPARATION OF ENTREPRENEURS	22
Maistrenko K.Y., Yudicheva O., Samoylenko A. COMMODITY ANALYSIS OF SPICES: CINNAMON	23
Аванесян Г.М. ПРАВОВА ДОКТРИНА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ	26
Алексєєнко А.Р., Чепусенко М.О., Лищенко М.О. ОСНОВНІ МАРКЕТИНГОВІ СТРАТЕГІЇ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ ТОВАРУ ТА НАПРЯМИ ПОКРАЩЕННЯ ТОВАРНОЇ ПОЛІТИКИ В ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУРАХ МАЛОГО БІЗНЕСУ	29
Баворовська О. Б., Шегинський І.І., Грень Р.Т. ПРОБЛЕМАТИКА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	32
Баган М.В. КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НАСИЛЛЯ В СІМ'Ї НАД ДІТЬМИ	35
Басова Ю.О., Губа Л.М., Гнітій Н.В. ОСОБЛИВОСТІ КЛАСИФІКАЦІЇ СУЧАСНОГО АСОРТИМЕНТУ СОСОК-ПУСТУШОК	37
Бендас Ю. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОПРИБУТКУВАННЯ ПРОДУКЦІЇ ДОВГОСТРОКОВИХ БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ ТВАРИННИЦТВА	40
Берлінова Л.В., Кострикіна Н.Ф. ДОСЛІДЖЕННЯ РЕКВІЗИТІВ МАРКУВАННЯ ІГРАШКИ-БРЯЗКАЛЬЦЯ ТМ «LINDO»	42
Більдій А. В. ОРГАНІЗАЦІЯ СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СУБ'ЄКТАМИ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	46
Більський І.Б. ПИТАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА В ПРИКОРДОННОМУ РАЙОНІ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	50
Богдан В.С. ВИКОРИСТАННЯ ОСВІТНІХ ІННОВАЦІЙ ПРИ ПІДГОТОВЦІ СУЧАСНИХ СПЕЦІАЛІСТІВ АГРАРНОЇ СФЕРИ	52
Богомазова В.В., Шепель Н.Г. ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	55
Богословська Я. Р. ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ТРУДОВОЇ ЕМІГРАЦІЇ УКРАЇНЦІВ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	58
Бойко О. С. ОСОБЛИВОСТІ СПИСАННЯ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ ЗА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИМИ ОПЕРАЦІЯМИ	61

Болотова В.В. ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ІНСТИТУЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ	64
Бондаренко-Надеждіна В.В. ПИТАННЯ ЯКОСТІ ТА БЕЗПЕЧНОСТІ ТОВАРІВ В УКРАЇНІ	68
Борисова В. А. ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР	70
Бражник Л. В., Сорокати В.М. СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР	74
Бритвко А. С. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ОЛІЄ-ЖИРОВОГО КОМПЛЕКСУ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРОСТОРУ	76
Бугаєнко Д.О. УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМ КАПІТАЛОМ ТА ОЦІНКА ЙОГО ВПЛИВУ НА ФІНАНСОВИЙ СТАН ПІДПРИЄМСТВА	78
Булик О.Б., СТИМУЛЮВАННЯ ЗБУТУ АГРАРНОЇ ПРОДУКЦІЇ В ПРОЦЕСІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	82
Буц І.М. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ФОРМИ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА В НОВИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР В УКРАЇНІ	86
Васильченко О. В., Лук'яненко О.А., Лишенко М.О. СИСТЕМА ОРГАНІЗАЦІЇ МАРКЕТИНГУ В ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУРАХ АГРАРНОГО СПРЯМУВАННЯ	88
Васільєв А. С., Пилипенко К.А. ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА - НЕОБХІДНІСТЬ В УМОВАХ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	91
Ведмідь М. О. ТІНЬОВА ЕКОНОМІКА ЯК ЗАГРОЗА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	93
Волкова Н. В. СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ	96
Воловик А. С. ЗМІНИ ЩОДО ПОРЯДКУ ВЕДЕННЯ КАСОВИХ ОПЕРАЦІЙ	100
Воловик А.С. РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ В СПОЖИВЧОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ	101
Вороніна А.В., Нестеренко С.В. РОЗВИТОК ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМ МЕНЕДЖМЕНТУ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА	103
Вороніна В. Л., Мілька А. І. ЕТАПИ ЗАСТОСУВАННЯ МАТРИЧНОЇ МОДЕЛІ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	107
Воронько-Невіднича Т. В., Коваль В. А. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ	111

МАРКЕТИНГУ АГРАРНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ

<i>Воронько-Невіднича Т. В., Сугак Р. В.</i> ДЖЕРЕЛА КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	113
<i>Гаврилишин Ю.В., Пушак Г.І.</i> СТАЛІЙ РОЗВИТОК РЕГІОНУ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ	115
<i>Галич О. А., Устименко Т. В.</i> МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА У КОНТЕКСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ	117
<i>Ганчич Д. М.</i> РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ В УКРАЇНІ	119
<i>Герасименко Ю.С., Велієва В.О.</i> АНАЛІЗ СПОЖИВАННЯ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНІ ТА ЄВРОПІ	122
<i>Глуценко Ю.Є., Шумкова О.В.</i> ФОРМУВАННЯ АСОРТИМЕНТУ ЯК СКЛАДОВА ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	124
<i>Гнатишин Л. Б.</i> ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ У СЕРЕДОВИЩІ СІМЕЙНИХ ФЕРМ	127
<i>Голобородько В.В.</i> ЕКОНОМІЧНІ ТА НЕЕКОНОМІЧНІ ДЖЕРЕЛА ЕКОНОМІЧНОГО ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМЦЯ	131
<i>Головенчик А.В., Ломовських Л.О.</i> ІННОВАЦІЙНІ РІШЕННЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА	134
<i>Горбенко Є. О., Чумак Р. В.</i> ТОВАРОЗНАВЧА ЕКСПЕРТИЗА ШИН АВТОМОБІЛЬНИХ ТМ «FULDA»	136
<i>Горяча О.Л.</i> ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ УКРАЇНИ	138
<i>Данко А. І., Мороз С.Е.</i> РЕГУЛЮВАННЯ ТА ПІДТРИМКА ДІЯЛЬНОСТІ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	142
<i>Дем'яненко Н. В., Гусейнов М. Д.</i> СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА	145
<i>Демидко А.А., Шумкова О.В.,</i> ЗБУТ ЯК СКЛАДОВА МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ	147
<i>Дивнич А. В., Костюк В. Б.</i> ПРОБЛЕМАТИКА ДОСЛІДЖЕННЯ НЕСТАЧ АКТИВІВ У ФІЗИЧНИХ ОСІБ-ПІДПРИЄМЦІВ	150
<i>Діденко Я.О.</i> ОСОБЛИВОСТІ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ТВАРИННИЦТВА ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ СУДОВО-ТОВАРОЗНАВЧОЇ ЕКСПЕРТИЗИ	153
<i>Дроботя Я. А.</i> ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ ФІНАНСОВОГО РИЗИКУ	156
<i>Дядик Т.В., Головін Р.</i> РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ	158

3. Коберник І.В. Особливості розвитку інтеграційних процесів підприємств / І.В. Коберник // Актуальні проблеми економіки. - 2012. - №10. - С.124-130.

*Богословська Я. Р.
здобувач СВО «Бакалавр»
спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування»
Науковий керівник – Бражник Л. В.,
к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів і кредиту,
Полтавська державна аграрна академія,
м. Полтава, Україна*

ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ТРУДОВОЇ ЕМІГРАЦІЇ УКРАЇНЦІВ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Найбільш масовим і значущим для України міграційним потоком є трудова міграція громадян за кордон. Це відбувається через пошук вищого заробітку, кращих умов життя, нових робочих місць. Масштаби еміграції значно зростають, у порівнянні з минулими роками. Через надмірний виїзд громадян за кордон вона може стати національною проблемою.

Таке становище буде не лише продовжуватися, але й наростатиме і згодом може призвести до справжньої національної катастрофи. Депопуляція українців уже сягає загрозливого масштабу – такого собі тихого геноциду нації. Таким чином, зрозуміло, що потрібне системне і комплексне вирішення проблеми трудової еміграції.

За оприлюдненими даними ООН, число тих, хто шукає кращого життя за кордоном, на початку 2018 року становить 1476 тис. осіб, а в сезонний період їх кількістю збільшується. Таким чином, Україна стала п'ятою державою в світі за чисельність українських трудових емігрантів, які перебувають у країнах-реципієнтах (більше виїхало тільки з Мексики, Індії, Росії та Китаю).

Середньостатистичний вік українського емігранта - 32 роки, при цьому, 72% з них – жінки, і лише 28% – чоловіки, але працевлаштовуються за кордоном лише 57% українців (зокрема 18% зайняті в ІТ-сфері) [1].

За минулий рік Україну покинуло близько 18000 мігрантів, що є рекордною цифрою для країни. У той же час імміграція в Україну є практично нульовою, так як людей, які бажають приїхати сюди, відштовхують політичні та економічні проблеми країни.

На рис. 1 відображено кількість трудових мігрантів України за останні 6 років за даними Державної служби статистики України.

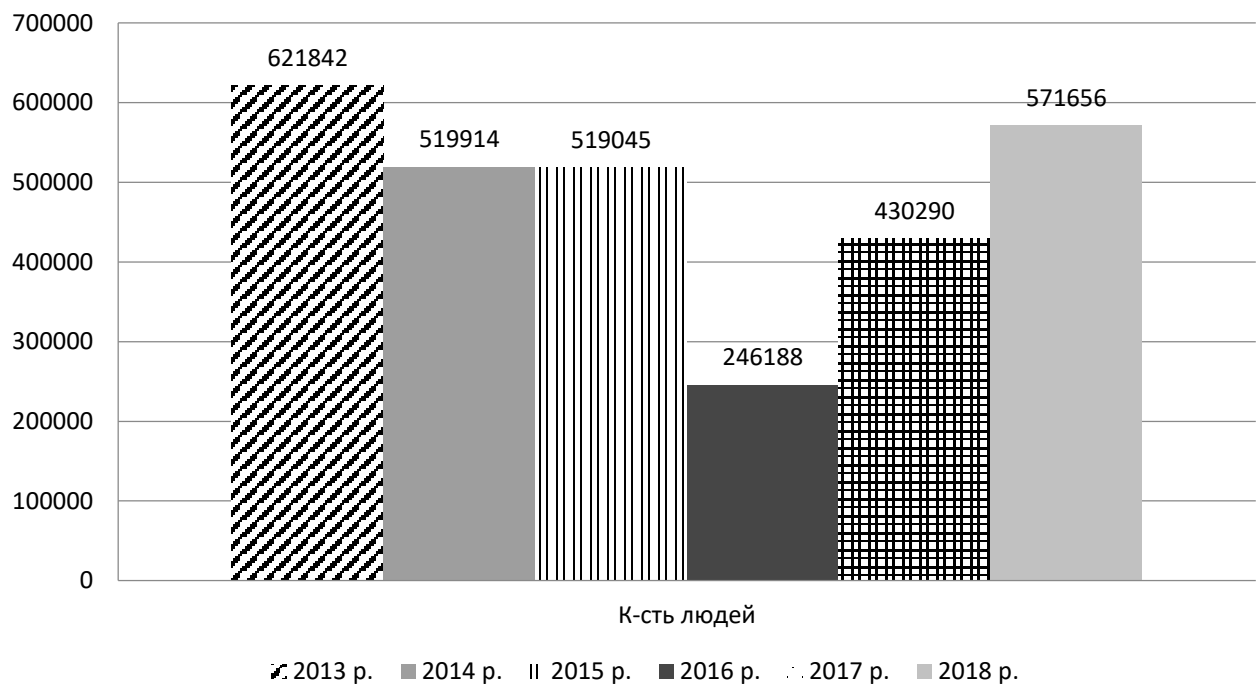

Рис. 1. Кількість трудових мігрантів з України, 2013-2018 рр.

Причини, які призводять до міграції робочої сили, різноманітні. Умовно їх можна поділити на дві групи:

- економічні: безробіття, національні різниці в оплаті праці, діяльність МК, які сприяють поєднанню робочої сили з капіталом, тобто потік трудових ресурсів до капіталу і навпаки, від капіталу до трудонадлишкових районів;

- позаекономічні: національні, політичні, расові, релігійні, сімейні тощо [2, с. 42].

З метою уповільнення еміграції трудових ресурсів доцільно запроваджувати систему заходів, що матимуть чітке внутрішнє і зовнішнє спрямування. До внутрішній можна віднести заходи макроекономічної стабілізації та оздоровлення економіки – створення робочих місць (цілеспрямовано забезпечувати у таких галузях: сільське господарство, легка, текстильна і хімічна промисловість, тобто там, де сьогодні використовується праця мігрантів у європейських країнах), розширення іноземного інвестування, вирішити питання підвищення рівня оплати праці тощо. Інша група заходів має забезпечити цивілізовані форми виїзду робочої сили за кордон та можливість вільного повернення працівників на батьківщину, ввезення валюти, а також гарантії нашим співвітчизникам щодо захисту їхніх трудових прав [3, с. 47].

Головним вектором, що може знизити трудову міграцію, є створення нових робочих місць із належними умовами праці та її оплатою, обмеження «тіньової» економіки, зокрема «тіньової» зайнятості. Адже продуктивна зайнятість – це шлях подолання бідності та відвернення від виїзду на заробітки за кордон. Багатоаспектний вплив трудових міграцій на різні сторони

життєдіяльності населення вимагає активізації зусиль щодо захисту інтересів громадян України, врахування особливостей міграцій в соціально-економічному розвитку регіону. Основні акценти вирішення проблеми трудової еміграції та подолання їх негативних наслідків полягають у запровадженні нормативно-правових документів, які б дали змогу забезпечити можливість оцінки реального стану на локальному, регіональному та загальнонаціональному рівні, сприяли впорядкуванню міграційних рухів, як у західному, так і у східному напрямках. Прийняття цільових урядових програм прискорить стабілізацію на окремих локальних, регіональних і національному ринку праці. Особлива увага мала б бути приділена оцінці міграційних потоків для регіонального розвитку з позицій комплексно-пропорційного розвитку території, успішність якого визначає стабільність національного господарства [4].

Україні необхідно докласти максимум зусиль у демократичному руслі аби й надалі не виникала трудова еміграція громадян, а також сприяти поверненню та стимулювати імміграцію українських діячів культури та науки, кваліфікованих працівників, потреба в яких є відчутною для економіки України. Важливо пам'ятати, що чим стабільнішим буде національне бізнес-середовище і динамічнішим ринок, тим сильніші будуть мотиви громадян повернутися до рідної батьківщини.

Таким чином, оцінюючи плюси і мінуси трудової міграції, доцільно враховувати перспективу її розвитку. Соціологічні дослідження показують, що зорієнтованість до постійного перебування за кордоном більше притаманно особам, котрі вже мають певний досвід трудової міграції, ніж тим, хто такого досвіду ще не має, а з числа заробітчан – тим мігрантам, які частіше і довший термін проживали за межами батьківщини. Отже, трудова міграція виступає чинником підвищення ризику еміграції, теперішні тимчасові поїздки на заробітки можуть перетворитися для України у незворотні втрати чисельності населення. Окрім того, така тенденція стає значно реальною із зростанням терміну заробітчанських поїздок, створення кращого середовища для мігрантів у країнах-реципієнтах, кращою адаптацією українських мігрантів за кордоном, покращенням внаслідок цього їх доходів та умов життя.

Список використаних джерел

1. Сайт Державної служби Статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 21.02.2019).
2. Лапшина І. А. Особливості міжнародної міграції робочої сили в умовах формування економіки України. *Формування ринкової економіки в Україні*. 2010. С. 41-48.
3. Позняк О. Групові міграції в Україні: сучасний стан, проблеми, перспективи. *Економічний часопис*. 2004. № 2. С. 34 - 48.
4. Запущляк Н. Вплив трудової міграції на функціонування регіонального ринку праці (на прикладі Івано-франківської області). *Наукові записки ТНПУ*. 2005. № 2. С. 255-257.